

30-09-2015

Input fra deltagerne på workshop 1 og 2

I det følgende gives først en beskrivelse af formen på de ni afholdte workshops og derefter et indblik i de temaer, der blev italesat af deltagerne.

På bydelenes workshops deltog en bred gruppe af brugere, pårørende, medarbejdere, ledere og samarbejdspartnere eksempelvis fra regionen, politiet og fra andre forvaltninger. Medarbejdere fra Socialforvaltningen faciliterede drøftelserne ved mindre borde på hver workshop og der blev udarbejdet referat fra alle drøftelser, som kan findes på centrenes hjemmesider (se links til referaterne til sidst i dette notat).

Der blev i september afholdt to workshoprunder i hver bydel og derudover én workshop på Nørrebro målrettet ældre. Hver workshoprunde er blevet indledt med en grundig introduktion til baggrunden for udviklingen af området ved centerchefen i Borgercenter Voksne.

Parallelt med workshoppen har hjemmevejledere foretaget individuelle interviews med potentielle brugere af aktivitets- og samværstilbud, ligesom der er foretaget gruppeinterviews med brugere af aktivitets- og samværstilbud i hver bydel.

På første workshoprunde er der arbejdet med fire faglige spor i de fire centre, mens anden workshoprunde i højere grad har haft fokus på rammerne for aktivitets- og samværstilbuddene gennem drøftelser af åbningstider, brugergruppe, afstand og størrelse/indretning.

Nedenfor fremgår en oversigt over antallet af fremmødte deltagere på de enkelte workshops. En del deltog i flere eller alle workshops, så der er ikke tale om unikke deltagere.

Workshoprunde 1	Antal deltagere	Heraf ca. antal brugere	Procentandel brugere
Center Nørrebro	76	30	39 %
Center NV	118	78	66 %
Center Amager	78	20	25 %
Center City	50	13	26 %

Workshoprunde 2	Antal deltagere	Heraf ca. antal brugere	Procentandel brugere
Center Nørrebro	57	17	30 %
Center NV	96	33	34 %
Center Amager	49	13	26 %
Center City	44	7	16 %

Sagsnr.

2015-0224179

Dokumentnr.

2015-0224179-1

Sagsbehandler

Sara Ramskov Larsen/

Julie Nørrelund Hansen

Bernstorffsgade 17, 4,

414

1592 København V

Telefon

4049 9948

E-mail

ZD50@sof.kk.dk

EAN nummer

5798009683014

Parallelt med workshoppene er der gennemført interviews med nuværende og potentielle brugere af aktivitets- og samværstilbud under alle fire centre. Der er i alt gennemført syv gruppeinterviews med to til fem deltagere samt fire individuelle interviews med nuværende brugere af tilbuddene. Ca. 1/3 af de interviewede har også deltaget i workshops, mens 2/3 ikke har deltaget i workshops. De gennemførte gruppeinterviews har taget afsæt i samme spørgsmål som workshop 2; åbningstider, afstand, brugergrupper, størrelse og indretning.

Udover gruppeinterviews med nuværende brugere af aktivitets- og samværstilbud, er der gennemført 23 interviews med potentielle brugere i borgernes eget hjem. Disse interviews er gennemført af hjemmevejledere ud fra en kortfattet spørgeguide med vægtning af, hvad der skal til, for at borgeren vil benytte et aktivitets- og samværstilbud.

1. Temaer og tendenser på tværs af byen

Der blev på tværs af byen fremsat følgende ønsker til den faglige ramme:

- Aktivitets- og samværstilbuddene skal bidrage til at modvirke stigmatisering og bidrage til at nedbryde tabuer omkring psykiske lidelser
- Aktivitets- og samværstilbuddene skal tilbyde relevante og kvalificerede aktiviteter for borgeren, herunder sociale aktiviteter
- Aktivitets- og samværstilbuddene skal yde støtte og rådgivning til den enkelte bruger og understøtte bruger til bruger kontakt
- Aktivitets- og samværstilbuddene skal bidrage til at gendanne et netværk for den enkelte og arbejde med den enkeltes følelse af at høre til
- Aktivitets- og samværstilbuddet skal brobygge til det omkringliggende samfund og åbne op for nye brugere

Der blev på tværs af byen fremsat følgende ønsker til den organisatoriske ramme:

- Aktivitets- og samværstilbuddene skal tænke frivillige og peer-to-peer ind i organisering af tilbud og aktiviteter.
- Hvis aktivitets- og samværstilbuddene skal være større, er det nødvendigt, at der i det enkelte tilbud etableres mindre rum og overvejes, hvordan indretningen kan skabe en tryk og hjemlig stemning.
- Hvis afstanden til aktivitets- og samværstilbuddet bliver længere, kan vi hjælpe borgeren med personlig støtte – telefonisk og via følge/hente ordninger – samt koordinerede møde/opsamlingssteder.

- Vi skal skabe synlighed omkring de forskellige aktivitets- og samværstilbud, åbningstider, aktiviteter og indhold.
- Vi skal koordinere åbningstider og tilbyde støtte uden for åbningstider – fx gennem telefonisk hotline, rådighedsvagt hos personlige kontaktpersoner, chatforum og udgående teams.

2. Temaer i de enkelte bydele ved workshoprunde 1

Udover de generelle fokusområder for aktivitets- og samværstilbuddene, beskæftigede de enkelte grupper sig også med en række fokusområder, der tager udgangspunkt i bydelens specifikke tema:

Spor et: Unge, uddannelse og beskæftigelse, Center Nørrebro

- Sammenhængende indsats med den enkelte i centrum – særligt i overgangen fra ung til voksen
  - Medarbejdere der følger den unge ved forskellige overgange, så systemet ikke giver slip
  - Bedre kommunikation på tværs af aktører på psykiatriområdet, herunder fælles arrangementer på tværs af faggrupper
  - Sikre en god grundviden omkring psykiske lidelser hos alle medarbejdere
- Understøttelse af brugernes mulighed for job og uddannelse
  - Studieforberevende kurser og kurser i fastholdelse
  - Uddannelsesstederne skal gøres opmærksomme på, hvilke udfordringer en psykisk lidelse kan give og hvilke krav det stiller til læringsstile
  - En medarbejder i aktivitets- og samværstilbuddet skal have ansvaret for at støtte og motivere ved job og uddannelsesstart og give den enkelte bruger en mere håndholdt indsats.
- Et tæt samarbejde med virksomheder
  - Mentorordning – eksempelvis med en mentor fra virksomheden
  - Hjælpe virksomhederne med at forstå, hvad en psykisk lidelse betyder
  - Kurser i jobstart hvor forventninger og muligheder drøftes.
- Understøttelse af livsmestering
  - Der skal skabes en kultur i aktivitets- og samværstilbuddene, hvor der støttes op omkring de små skridt og hvor der fokuseres på kompetencer og færdigheder
  - Tilknytte en misbrugs konsulent til aktivitets- og samværstilbuddene

- Hente og følge unge til relevante arrangementer og behandlingstilbud

Spør to: Livsstilsændringer og sundhed, Center Amager

- Aktiviteter med fokus på sundhed
  - Motions- og motivationsmentorer
  - Gruppetilbud på kostområdet, fx spiseklubber, fælles madlavning mv.
  - Formidle kontakt til forebyggelsescentrene
- Kompetenceudvikling
  - Konkrete redskaber til at komme af med dårlige vaner
  - Undervisning i fx mestring, selvforståelse og selvindsigt
  - Undervisning i praktiske ting, som kan øves med hjemmevejleder
- Brobygning til det omkringliggende samfund
  - Samarbejde med lokale aktører, fx det lokale fitnesscenter
  - Samarbejde med sundhedshusene omkring små skræddersyede programmer
  - Støtte den enkelte bruger i at opsøge sundhedstilbud i hele byen

Spør tre: Udvikling af metoder til strukturerede forløb, Center City

- Kompetenceudvikling
  - Kursusforløb med fokus på angst og transport
  - Gruppeforløb omkring recovery
  - Uddannelse i at få øje på skadende adfærd og konfliktnedtrapning
- Brobygning til det omkringliggende samfund
  - Etablere kontakt mellem brugere og frivillige organisationer
  - Medarbejdere fra aktivitets- og samværstilbuddene skal ledsage brugere til møder med kommunen
  - Det enkelte tilbud skal etablere partnerskaber og samarbejder med foreninger og virksomheder i området
- Rådgivning og vejledning
  - Generel rådgivning omkring økonomi, brug af nemID, E-boks mv.
  - Bred oplysning omkring tilbud og indsatser til borgere med psykiske lidelser
  - Bruger til bruger hjælp og støtte omkring praktiske problemstillinger

Spør fire: Samvær, netværk og aktive borgere, Center Nordvest

- Aktivitets- og samværstilbuddene skal give konkret hjælp og støtte til den enkelte bruger til at tage aktivt medborgerskab
  - Der skal tilrettelægges afklarende forløb for den enkelte omkring, hvordan man tager aktivt del i samfundet
  - Der skal etableres interessegrupper på tværs af tilbuddene
  - Der skal etableres et samarbejde med lokale foreninger, fx biblioteker, kulturhuse, sportsklubber mv., hvor brugere kan bidrage til at arrangere aktiviteter i lokalområdet
- Aktivitets- og samværstilbuddene skal bidrage til at modvirke isolation for borgere med psykiske lidelser
  - Følgeordning, eksempelvis med uddannede følgesvende, der kan støtte den enkelte de første gange i tilbuddet
  - Ressourcer i aktivitets- og samværstilbud til at opdyrke fællesskaber og sørge for, at borgere kender og har lyst til at komme i tilbuddene
  - Medarbejdere i Aktivitets- og samværstilbuddene skal have en tværkulturel forståelse
- Aktivitets- og samværstilbuddene skal hjælpe brugerne med kontakt til relevante aktører i eksempelvis jobcenteret, andre steder i Socialforvaltningen, i regionen mv.
  - Aktivitets- og samværstilbuddene skal have en direkte linje til relevante indsatser i kommunen
  - Medarbejdere i tilbuddene skal have mulighed for at følges med borgeren til møder ud i byen
  - Relevante samarbejdspartnere fra Socialforvaltningen og andre forvaltninger skal have besøgstid i tilbuddene.

3. Temaer i workshoprunde to

Formålet med workshoprunde to var at komme et spadestik dybere og tættere på nogle scenarier for aktivitets- og samværstilbuddenes fremtidige organisering, faglige indhold og placering. Fokus på disse workshops var derfor på rammen om tilbuddene; størrelse, indretning, åbningstider, brugergrupper og afstand.

3.1. Åbningstider

Der er flere forskellige bud på åbningstider, som afhænger af perspektiv på aktiviteter og indhold i aktivitets- og samværstilbuddene. Generelt var der ønske om, at aktivitets- og samværstilbuddene har åbent i samme tidsinterval, som andre mennesker er på arbejde eller på uddannelsesstilbud – det gælder ikke mindst de mere strukturerede aktiviteter samt beskæftigelsesrettede aktiviteter. Dertil var der ønske fra flere deltagere om, at aktivitets- og samværstilbuddene har åbent for sociale aktiviteter og samvær om

eftermiddagen/aftenen og også gerne i weekend og helligdage. Der blev også peget på ønske om åbent 24 timer i døgnet, 7 dage om ugen og alle årets 365 dage.

Deltagerne blev bedt om at komme med input til, hvordan man kan sikre, at der er adgang til hjælp, når behovet er der. Der blev bl.a. peget på følgende løsninger:

- Koordinerede åbningstider mellem aktivitets- og samværstilbuddene.
- Minimum ét aktivitets- og samværstilbud pr. center med udvidede åbningstider.
- Åbent uden personale – enten ved frivillige eller brugerne selv.
- Overblik (mobil app., hjemmeside mm.) over de forskellige aktivitets- og samværstilbud, indhold og aktiviteter samt åbningstider.
- Akuttilbud uden for aktivitets- og samværstilbuddenes åbningstider, der fungerer som en ”paraply” til aktivitets- og samværstilbuddene. Akuttilbuddet/ opsøgende team skal kunne rykke ud til borgeren, hvis behovet er der. Tilbuddet kan enten være drevet af medarbejdere eller som peer-to-peer.
- Telefonisk hotline/ rådgivningstelefon, som har åbent, når aktivitets- og samværstilbuddene har lukket. Enten drevet af medarbejdere eller som peer-to-peer.
- Et chatforum – ved medarbejdere eller som peer-to-peer.
- Bedre viden om og brug af lokalområdets aktiviteter samt andre aktørers telefonrådgivninger mm.
- Øget brobygning/ ledsagelse mellem aktivitets- og samværstilbuddene, så brugerne kender og kan benytte andre tilbud, når deres stamtilbud er lukket.

3.2. Brugergruppe

På workshoprunde to blev deltagerne bedt om at forholde sig til og argumentere for og imod om nogle aktiviteter skal være afgrænset til bestemte brugergrupper, og om nogle tilbud/ fysiske adresser skal være afgrænset til bestemte brugergrupper.

Der var en del diskussioner af dette tema – både ift. forståelse af spørgsmålet, ligesom flere grundlæggende var modstandere af, at man afgrænser tilbud eller aktiviteter til bestemte brugergrupper. Særligt en afgrænsning af hele tilbud/ fysiske adresser til bestemte brugergrupper mødte modstand, ligesom nogle svarede ”både og” på spørgsmålene. Når deltagerne blev præsenteret for, at bl.a. Idrætshuset har særlige ungeaktiviteter, ligesom Fountain House har Bogstøtten målrettede studerende, blev besvarelsene nuanceret. Budskabet fra flere deltagere var, at der gerne må være strukturerede forløb og aktiviteter, men der skal være fleksibilitet. Aktiviteterne skal være interessebaserede og baseret på brugernes behov, og de må ikke være

ekskluderende. Der var generelt opbakning til særlige ungeaktiviteter, hvor erfaringen er, at de unge ikke kommer på tilbuddet, hvis der ikke er andre unge, de kan spejle sig i.

Af argumenter for og imod afgrænsede aktiviteter og tilbud blev bl.a. nævnt:

Argumenter for afgrænsede aktiviteter og tilbud	Argumenter imod afgrænsede aktiviteter og tilbud
Giver tryghed for brugerne	Mindsker mulighed for at lære af andre
Øger deltagelse og udbytte	Mindsker inklusion
Giver mulighed for spejling og at finde interessefællesskaber	Mindsker social diversitet og mangfoldighed
Giver bedre mulighed for at løse problemer/ udfordringer	Mindsker dynamik og energi
Giver mulighed for at lave indsatser, der er tilpasset brugernes behov og mål	Aktivitets- og samværstilbuddene må ikke blive til "pseudo-virkelighed", hvor man kun møder mennesker, der ligner én.

3.3. Afstand

Deltagerne pegede på, at afstanden til aktivitets- og samværstilbuddene kan blive lang af flere årsager, bl.a.:

- Mentalt - når man har det dårligt.
- Fysisk. Hvornår en fysisk afstand er for lang, er meget individuelt. Det kan fx være mere end 1 skift med offentlig transport, mere end 5 km, mere end gå- eller cykelafstand, mere end 100 m eller uden for ens egen bydel.
- Når tilbuddet ikke er motiverende nok til at man kan overkomme forbehold og vanskeligheder ved at komme derhen.
- Når tilbuddet ikke er kendt eller man ikke ved, hvad der venter én.

Ofte er det ikke enten/eller men en kombination af ovenstående.

Indsatser til at overkomme afstanden kan bl.a. være:

- Privat kørselsordning.
- Telefonkæde (peer-to-peer).
- Følgeordning – enten ved brugere, frivillige eller medarbejdere. Fx i en periode til man er tryk og kender vejen.
- App med tjek ind med dit humør og/ eller telefonsnak med medarbejder, som efter behov rykker ud og støtter én til at komme i tilbuddet.
- Opfølgning og "ophankning" ved fravær.
- Koordinerede møde-/opsamlingssteder, så brugerne følges til tilbuddet.

- God beliggenhed ift. offentlig transport.
- Økonomisk støtte til transport.
- Vært, der tager imod én og gør, at man føler sig velkommen.
- Fællesarrangementer aktivitets- og samværstilbuddene imellem og besøg i andre aktivitets- og samværstilbuddene, så man som bruger kender og er tryk ved flere tilbud.
- Låncykler og cykeltaxa.
- Information om aktivitets- og samværstilbuddene – åbningstider, aktiviteter mm.

3.4. Størrelse og indretning af tilbuddene

Man har arbejdet med emnet færre og større aktivitets- og samværstilbud, der kan give mere fleksible åbningstider og aktiviteter og sikre en mere ligelig fordeling af tilbud på tværs af byen. Deltagerne har på workshoppene drøftet dette og bl.a. peget på følgende positive og negative konsekvenser ved beslutningen:

Fordele	Ulemper
Styrkelse af den enkelte medarbejders faglighed og kompetencer (specialisering)	Fare for at aktivitets- og samværstilbuddene bliver en "ghetto" med mindre integration med lokalområdet
Øget videndeling	Længere afstand
Mulighed for flere aktiviteter	Hygge og samvær bliver truet
Giver en bedre udnyttelse af personaleressourcer	For stort og komplekst – nogle brugere vil fravælge pga. social angst mm.
Giver mulighed for større sammenhæng i indsatsen	Truer de pædagogiske og sociale relationer
Giver mulighed for udvidede åbningstider	Giver larm og utryghed
Giver bedre mulighed for at øge sit netværk og finde nogen med samme interesser/ sted i livet	Mindre indflydelse på aktiviteter
Giver mulighed for at være anonym	Institutionsagtig stemning
Aktivitets- og samværstilbud som kan rumme én over tid og i forskellige livsfaser – man skal som bruger ikke skifte tilbud.	Øger behovet for koordinering og organisering – tager tid fra nærvær med brugerne
	Risiko for at brugere bliver overset

Deltagerne er blevet spurgt om, hvilke krav større aktivitets- og samværstilbud stiller til indretning, og har bl.a. nævnt følgende som vigtigt i indretningen:

- Det skal være hyggeligt/ hjemligt – og ryddeligt.
- Gode udendørsfaciliteter
- Mindre rum
- Mindre rum til samtale og undervisning samt aktiviteter

- Brugerindflydelse på indretning og vedligehold
- En overskuelig indretning og overblik over aktiviteter
- Handicapvenligt
- Planter, malerier og god belysning
- Gode lysforhold
- Hyggekrege med sofaer
- Et fælles samlepunkt – fx café
- Støjdæmpning
- Udluftning/ ventilation
- Fleksible rum
- Åbenhed for lokalmiljøet – fx indgå bygningsmæssigt med civilsamfundet (bibliotek, kulturhus mm)
- Nok WC'er med bad
- En velfungerende reception/modtagelse
- Ift. personalet har nogle medarbejdere peget på separate personalerum med computere mm – enkelte brugere har efterspurgt, at der ikke er separate personalerum.

4. Tematisering af input fra interviews

I det følgende gives et kort resume af de input, Socialforvaltningen har fået fra interviews med nuværende og potentielle brugere. De nuværende brugere, der er interviewet, kommer i følgende tilbud:

- NABO
- Kompasset
- Otillia
- Rose
- Fountain House,
- Idrætshuset
- Gloria
- ViGør
- Mamma Mia
- Nordstjernen
- SKC Ung
- Gartneriet Offside
- ASPA Rentzausgade

4.1. Input fra gruppeinterviews med nuværende brugere

De interviewede har haft forskellige perspektiver på spørgsmålene, men generelt har der været fokus på vigtigheden af, at aktivitets- og samværstilbuddene opfylder behovet for;

- Socialt samvær, at man har mennesker omkring sig og kommer ud af døren.
- At man kan indgå aktivt i noget fx lave mad, deltage i kreative aktiviteter, træning.
- At man kan få en snak og støtte til at komme videre.
- At man kan slappe af, og få lov at 'passe sig selv' i den første tid, for herefter at indgå mere og mere aktivt og til sidst medvirke i at planlægge aktiviteter og drive tilbuddene.
- Svage brugeres behov, bekymring for, at denne målgruppe tabes, hvis stederne bliver større end i dag.
- At tilbuddene er mere synlige end i dag. At flere kender til dem og deltager.
- At tilbuddene er lokale og velkendte. Men også at tilbuddene kan henvise til hinanden og inspirere til brug af hinandens aktiviteter.
- At tilbuddene tilbyder hyggelige og overskuelige rammer. Flere har benævnt tilbuddene som deres hjem og deres familie.
- At de forskellige tilbud skal være åbne og rumme forskellige brugergrupper på samme tid. Dog nævner flere, at unge ikke kommer, hvis der ikke er andre unge.

4.2. Tematisering af input fra interviews med potentielle brugere

De fleste har svaret, at de kender til aktivitets- og samværstilbuddenes eksistens, men en del fortæller også, at de ikke ved, hvor i nærområdet, tilbuddene ligger. De har gennemgående peget på, at følgende er nødvendigt for, at de skal bruge tilbuddene i fremtiden:

- Nemt kan komme derhen, ikke for langt væk. Andre nævner, at afstand ikke er et problem.
- Ikke for meget sygdomssnak eller for mange syge
- Ikke institutionspræg eller beliggenhed på bosted
- At man møder andre brugere, der er ligesindede og alderssvarende
- Hyggelige rammer og imødekommenhed
- Tryghed og rammesættende kompetent personale
- Mulighed for at tale med nærværende personale
- At være med til at bestemme, at ens ressourcer kommer i brug, og at der er et vist niveau i aktiviteterne.
- Kreative værksteder, mulighed for at bruge hænderne
- Billig mad, aktiviteter og transport
- Små enheder

5. Link til referater for workshops i de enkelte bydele:

Center Amager: <https://centeramager.kk.dk/artikel/aktivitets-og-samv%C3%A6rstilbuddet-kompasset>

Center City: <https://centercity.kk.dk/indhold/aktivitets-og-samv%C3%A6rstilbud>

Center Nordvest: <http://centernordvest.kk.dk/artikel/opsamling-fra-workshop-1-2-om-aktivitets-og-samv%C3%A6rstilbud-i-nord-vest>

Center Nørrebro: <https://centernorrebro.kk.dk/artikel/workshops-om-udvikling-af-aktivitets-og-samv%C3%A6rstilbud-p%C3%A5-n%C3%B8rrebro-og-i-k%C3%B8benhavn>